GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 280. Sâmbătă, 19 (31) Decemvre. 1887.

Cătră cetitorii „Gazetei Transilvaniei“!

In puține ḑile se'mplinescŭ 50 de anĭ, de când „Gazeta Transilvaniei“ luptă pentru lățirea culturei române, pentru libertatea și drepturile poporului românŭ.

Pe timpulŭ celei mai cumplite prigonirĭ a neamului românescŭ, „Gazeta Transilvaniei“ a arboratŭ în mijloculŭ valoroșilorŭ comercianțĭ românĭ de odinióră din Brașovŭ drapelulŭ redeșteptării naționale.

Cincĭ-ḑecĭ de anĭ de muncă, de grele și de necurmate lupte pentru înălțarea și prosperarea românismului se împlinescŭ.

Generațiunea vechiă și generațiunea cea nouă șĭ-au datŭ mâna, au pusŭ umĕrŭ la umĕrŭ, pentru realisarea marei opere a redeșteptării și a liberării poporului românŭ asupriŭ.

Lucrat'au toțĭ cu însuflețire bărbătéscă și cu statornicià sub drapelulŭ sfântŭ arboratŭ de „Gazeta Transilvaniei“ și urmândŭ devisei nemuritorului bardŭ naționalŭ: „*Uniți-vĕ în cugetŭ uniți-vĕ 'n simțirĭ!*“

Și munca lorŭ a fostŭ încoronată de succesŭ.

Unde eramŭ acum cincĭ-ḑecĭ de anĭ și unde suntemŭ astăḑĭ! De s'a ridicatŭ spiritulŭ poporului românŭ, de s'a întăritŭ consciința luĭ națională, de s'a pusŭ temeliă la cultura lui națională, cine va susținé, că la acéstă lucrare măréță națională n'a avutŭ póte cea mai însemnată parte ḑiarulŭ nostru, care a mersŭ totdéuna înainte cu lumina pe cărările întunecóse ce trebuia sĕ le străbatemŭ?

Credincioșĭ devisei ce șĭ-au ales'o fii nobilĭ și devotațĭ ai națiunei în lupta pentru eliberarea și redeșteptarea națiunei române, amŭ făcutŭ totŭ ce în putință ne-a statŭ, pentru ca ḑiarulŭ nostru sĕ pótă corĕspunde câtŭ mai multŭ grelei sale chiămărĭ.

Nu ne-amŭ datŭ îndĕrĕtŭ dinaintea nicĭ unei greutățĭ, gata amŭ fostŭ a aduce orĭ-ce jertfă, și décă în timpurĭ mai multŭ orĭ mai puținŭ favorabile, prin carĭ amŭ trecutŭ, nu amŭ pututŭ sĕ facemŭ mai mulŭ pentru fóia nóstră decâtŭ amŭ făcutŭ, causa a fostŭ firma nóstrŭ hotărîre de a păstra în tóte împrejurările independența nóstră.

Astfelŭ, trebuindŭ sĕ cucerimŭ tĕrĕmulŭ pasŭ cu pasŭ, amŭ înaintatŭ încetŭ, dér sigurŭ, și abia astăḑĭ, după cincĭ-ḑecĭ de anĭ de muncă, ne vedemŭ în posițiune de a realisa, cu încordarea tuturorŭ puterilorŭ nóstre, cea mai ferbinte dorință a neuitatului și de fericită memoriă editorŭ alŭ ḑiarului nostru Iacobŭ Mureșianu, ca *sĕ avemŭ și propria nóstră tipografiă.*

Incepĕndŭ cu ḑiua de 1 Ianuariu 1888 **„Gazeta Transilvaniei“ se va tipări în propria nóstră tipografiă.**

In modulŭ acesta ni se dă putința de a aduce modificărĭ și îmbunătățirĭ în partea tehnică și redacțională a fóiei nóstre.

Facemŭ tóte acestea, fără a cere însĕ și din partea publicului sĕ facă mai marĭ jertfe. „Gazeta Transilvaniei“ va apăré și dela 1 Ianuariu 1888 încolo totŭ în condițiunile de până acum ale abonamentului și anume:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Aducĕndŭ acésta la cunoscința cetitorilorŭ noștri, îĭ asigurămŭ, că nu ne vomŭ abate din calea ce-o străbatemŭ acum de jumĕtate de seculŭ, ci că vomŭ lupta și în viitorŭ cu îndoită putere și cu același devotamentŭ pentru apĕrarea, ridicarea și întărirea românismuluĭ.

Și ca sĕ putemŭ contribui cu efectŭ la realisarea aspirațiunilorŭ nóstre îndreptățite naționale în acéstă monarhiă, vomŭ stărui înainte de tóte sĕ ținemŭ susŭ și sĕ păstrămŭ nepătatŭ steagulŭ solidarității nóstre naționale, alŭ unirei și alŭ bunei înțelegerĭ între toțĭ factorii poporului nostru.

Suntemŭ tarĭ în convingerea, ca toțĭ cei ce cugetă sincerŭ și curatŭ asupra chiămării Românului în aceste critice timpurĭ vorŭ pune cu noi umĕrŭ la umĕrŭ și astfelŭ vomŭ merge cu toții înainte, dér numaĭ înainte, cu unanima strigare:

Dumneḑeu și dreptulŭ nostru!

Redacțiunea.

Brașovŭ, 18 Decemvre 1887.

Scimŭ, că în timpulŭ din urmă pressa oficiósă germană a atacatŭ, ca la comandă, pe prințulŭ de Coburg, pentru că atitudinea lui în Bulgaria turbură apele politicei germane, superă pe Rusia și ațîță pe Țarulŭ în contra Germaniei.

Magnații ungurĭ, ḑiceau foile germane, pórtă vina la tóte, ei au dusŭ pe Coburgul în Bulgaria, ei îlŭ jidărescŭ și aḑĭ în contra Rusiei.

Nicĭ pomenire, rĕspunse organulŭ guvernului din Pesta, magnații nostri nu facŭ nicĭ o politică, puținĭ dintre dênșii se ocupă cu lucrurĭ serióse.

Altfelŭ înțelegŭ lucrulŭ însĕ foile independente ungurescĭ. Acestea nu se lapĕdă de marea misiune ce și-o atribue magnații și afiliații lorŭ fașă cu Orientulŭ europénŭ.

Ne place, scrie „Pesti Naplo“, că prințulŭ Ferdinand de Coburg caută a se susținé acum în contra Rusiei. Póte sĕ strige pressa bismarckiană câtŭ va voĭ, noi Maghiarii vomŭ merge cu Bulgaria și vomŭ apĕra independența ei în contra Rusiei, și credemŭ că prințulŭ de Coburg e așa de cu minte a înțelege acésta și a'șĭ îndrepta politica după cum cerŭ interesele nóstre. Nu'lŭ considerămŭ pe Coburg ca Maghiarŭ, deși a fost oficerŭ de honveḑĭ și scie ungurésce. Dér tată-sĕu e némțŭ, mamă-sa francesă, elŭ însușĭ este născutŭ în Moravia și acum ca prințŭ alŭ Bulgariei trebue sĕ fiă Bulgarŭ. Cu tóte acestea — adauge „P. Naplo“ — nu putemŭ sĕ i refusămŭ simpatiele nóstre, căcĭ este unŭ interesŭ alŭ Ungariei, ca sĕ rĕmână pe tronulŭ sĕu. Bismarck voiesce sĕ gonéscă pe Coburg, cum a gonitŭ pe Battenberg, pentru că interesulŭ germanŭ cere, ca sĕ se arate prevenitorŭ fașă cu Rusia. Noi însĕ, deși ne încredemŭ în alianța germană — ne facemŭ noi înși-ne politica orientală.

Décă se va duce Coburg din Bulgaria — continuă fóia maghiară — acolo va urma chaosulŭ și anarchia, și crisa orientală va isbucni din nou. De ce sĕ începemŭ érășĭ din nou joculŭ periculosŭ? De aceea pentru că așa-i place Țarului? Acésta póte fi unŭ motivŭ pentru Bismark, dér nu unŭ motivŭ pentru noi, căcĭ pentru noi Bulgaria e însemnată. Noi nu putemŭ renunța la Bulgaria, ca în loculŭ prințului de Coburg sĕ pórte coróna bulgară Țarulŭ, orĭ omulŭ lui de încredere.

De aceea, — încheiă „P. N.“ — dorimŭ, ca Ferdinand de Coburg sĕ rĕmână numai acolo unde este, cu tóte că foile bismarkiane strigă în contra lui. Mai bine sĕ strige de câtŭ sĕ rîdă de noi.

Acésta este opiniunea fóiei opoziționale ungurescĭ. Décă ar merge după pofta ei, monarchia nóstră ar trebuĭ sĕ declare imediatŭ rĕsboiu Rusiei și lumea ar scăpa din nesiguranța ce-o tortureză aḑĭ.

Celelalte foi independente ungurescĭ vorbescŭ în același tonŭ, dovedindŭ, că s'a formatŭ în capulŭ politicilorŭ ungurĭ idea fixă, că Ungaria trebue sĕ-șĭ eserceze influința sa asupra Bulgariei.

Interesantă este acéstă debutare a foilorŭ ungurescĭ, pentru că scimŭ din esperiență, că în cestiunĭ esterióre opoziționalii ungurĭ manevréză mână 'n mână cu guvernamentalii.

Nu cumva li s'a impusŭ Ungurilorŭ rolulŭ de a lua în apĕrare pe prințulŭ de Coburg, pe când Bismark se arată nepăsătorŭ și conciliantŭ fașă cu Țarulŭ în acéstă cestiune?

Numai de nu s'ar produce prin foculŭ celŭ mare alŭ politicilorŭ ungurĭ efecte cu totulŭ contrare celorŭ intenționate. Póte ar fi mai folositorŭ și le-ar sta mai bine celorŭ din Pesta décă n'ar stărui sĕ pună cu orĭ-ce prețŭ lumea la cale, ei și numai ei.

Italia și Abissinia.

Cu tóte încercările făcute de Anglia prin missioaarĭ pe lângă regele Abissiniei, acesta nu va cere Italiei pace, ci din contră se ḑice că se va rĕsboi armata lui cu corpulŭ de espedițiune italianŭ dela Massauah.

Așa „Riforma,“ din Roma, a primitŭ din Massauah o depeșă spunĕndŭ că Ras-Alula a ajunsŭ sĕ decidă pe Negussulŭ sĕ facă rĕsboiu.

Regele Abissiniei dispune de forțe considerabile și se ḑice că înainteză deja cu trei corpurĭ de armată spre Massauah.

Scirĭ militare.

Rusia. „Neue freie Presse“ primesce din Iașĭ următórea telegramă cu data 26 Decemvre: După scirile venite din Odesa, direcția drumurilorŭ de ferŭ rusescĭ din Sudŭ a primitŭ ordinŭ sĕ ia tóte mĕsurile ca în terminŭ de 24 de óre sĕ se aibă la disposițiă 414 vagóne pentru transportulŭ a 15,905 ómenĭ.

„Națiunea“ ḑice, că guvernulŭ românŭ ar fi fostŭ încunosciințatŭ, că în Basarabia se facŭ marĭ concentrărĭ de trupe rusescĭ. In România au sositŭ diferițĭ întreprinḑĕtorĭ, ca sĕ facă cumpĕrărĭ.

Cavaleria rusà.

După o statistică făcută de corespondentulŭ militarŭ alŭ ḑiarului „Die Post“, cavaleria rusă numĕră în timpŭ de pace:

10 regimente de cavaleriă ale gardei și 46 regimente de dragonĭ, cuprinḑĕndŭ la unŭ locŭ 328 escadróne; 2 regimente ale gardei și 15 regimente de cazacĭ din Don, cuprinḑĕndŭ împreună 98 sotnii; 1 regimentŭ alŭ gardei și 2 escadróne cu 10 regimente din armata dela Kuban, cuprinḑĕndŭ 63 sotnii; 1 escadronŭ alŭ gardei și 4 regimente ale armatei din Terck, cuprinḑĕndŭ 17 sotnii; 1 regimentŭ alŭ armatei din Astia-Kan de 4 sotnii; 6 regimente ale armatei Orenburg, cuprinḑĕndŭ 30 sotnii; 1 escadronŭ alŭ gardei și 3 regimente ale armatei din Uralŭ, cuprinḑĕndŭ 17 sotnii; 3 regimente ale

armatei din Siberia, cuprindêndŭ 18 sotnii; 1 regimentŭ de 4 sotnii din armata Smirjatchevsk; 1 regimentŭ din armata dela Sabaikal de 6 sotnii și 2 sotnii de cazacĭ din Amorŭ.

La acestŭ efectivŭ trebue sĕ se adaugă 24 sotnii de cavaleriă neregulată care staționéză în Asia. In totalŭ, Rusia ar putea, în casŭ de unŭ resbelŭ europénŭ, sĕ scótă 577 escadróne de sotnii de cavaleriă.

Acéstă cifră, adăogată la efectivulŭ cavaleriei francese, dă unŭ totalŭ de 918 escadróne în timpŭ de pace.

Incâtŭ privesce puterile aliate, étă efectivele lorŭ respective de cavaleriă în timpŭ de pace:

Imperiulŭ germanŭ 372 escadróne, Austro-Ungaria 246, Italia 144, adecă în totalŭ de 762 escadróne.

Trebue sĕ se adaugă, că cavaleria rusă europénă numĕră 99,676 ómenĭ și 91,754 cai; cavaleria germană, 96,948 ómenĭ și 62 469 cai și cavaleria austro ungară 44,170 ómenĭ și 37,023 cai.

In aceste țifre nu se cuprinde cavaleria de reservă.

SCIRILE ḐILEI.

Lunĭ s'a ținutŭ în casteiulŭ imperialŭ din *Viena* o nouă *conferință militară* sub președința Măiestății Sale.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de culte și instrucțiune publică îngrozindu-se de *neîncetatele plângerĭ ale învĕțătorilorŭ ungurescĭ, că nu-șĭ primescŭ salarulŭ,* trimise o ordinațiune cătră tóte autoritățile judecătorescĭ din țéră, provocându-le sĕ îngrijéscă de scóterea regulată a salarielorŭ învĕțătorescĭ, ér câtŭ pentru acele scóle ungurescĭ, carĭ se susținŭ cu banĭ dela statŭ, ministrulŭ provócă pe inspectorii școlarĭ, ca numai așa sĕ subscrie chitanțele despre primirea banilorŭ ce'i dă statulŭ scólei, décă mai ântâiu se plătesce léfa învĕțătorului.

—x—

„Figaro« din Parisŭ aduce următórea scire: D-șóra *Teodorini a serbatŭ unŭ adevĕratŭ triumfŭ* în rolulŭ »Giocondei« la teatrulŭ San-Carlo din *Lissabona.* In alŭ patrulea actŭ artista se dovedì totŭ așa de escelentă ca actriță, precum e de escelentă ca cântăréță. După ce a cântatŭ de douĕ orĭ aria sinuciderei, publiculŭ isbucnì în aplause furtunóse și artista trebui, la sfĕrșitulŭ actului, sĕ apară de ḑece orĭ înaintea publicului.

—x—

Precum comunică o telegramă din Viena, d-lŭ *Carol Zivny,* editorulŭ ḑiarului sĕptĕmânalŭ »Parlamentär" din Viena, a fostŭ arestatŭ sub înculpare de înaltă trădare și s'au găsitŭ la dinsulŭ corespondențe cu Petersburgulŭ. Zivny făcéa o propagandă activă pentru conversiunea tuturorŭ Slavilorŭ la ortodoxismŭ.

—x—

Ca unŭ fenomenŭ estraordinarŭ pentru timpulŭ de érnă se vĕḑură în 20 Decemvre n. douĕ *curcubee* frumóse între Deva și Aradŭ, mai virtosŭ cătră comunele Mintiia de Mureșŭ și Seliștióra.

—x—

In *Pești* s'a ținutŭ la 26 Decemvre n. o *adunare a lucrătorilorŭ,* care s'a ocupatŭ cu resoluțiunea luată de adunarea ținută în primăvéră de lucrătorii din țéră, primind'o în totŭ cuprinsulŭ ei. Intre cei de față s'a împărțitŭ unŭ apelŭ compusŭ de Iosef Fazekas, care face propagandă pentru implinirea următorelorŭ puncte: 1) Introducerea votului universalŭ pentru orĭ ce cetățén dela 18—60 de anĭ; 2) Imediata modificare a legii de pressă; 3) Inființarea unui tribunalŭ poporalŭ, care sĕ judece în numele poporului crimele mai marĭ, fără a mai puté apela condamnatulŭ; 4) Modificarea sistemului alegerii deputațilorŭ; 5) Toțĭ Jidovii, carĭ nu ținŭ legile lui Moise, sĕ pérḑă drepturile cetățenescĭ. Acéstă cerere o face autorulŭ »în numele poporului creștinescŭ.«

—x—

Suntŭ numițĭ *sublocotenenți* de infanteriă în reserva armată: Felicianŭ *Păpară,* Iónŭ *Micșea,* Petru *Romașcanŭ,* Iuliu *Gustinŭ;* la cavaleriă: Iónŭ cav. de Flondorŭ; la artileriă: Corneliu *Popescu.*

—x—

Cetimŭ în „Kolozsvar": „Antoniu Horn, redactorul ḑiarului rusescŭ „Journal de St.-Petersbourg", petrece de câteva ḑile în Budapesta. *Horn este de nascere Ungurŭ,* elŭ e fratele mai micŭ alŭ lui Horn Ede, rĕposatŭ în 1875." — Horn și Ungurŭ, asta-i altă minune! și încă redactorŭ la o fóiă muscăléscă! Ce ḑicŭ Kulturegyletiștii?

Literatură. „Convorbirĭ literare," revistă lunară, ce apare în Bucurescĭ sub direcțiunea d-lui *Iacobŭ Negruzzi,* cuprinde în fascicululŭ 9 dela 1 Decemvre: Împĕratulŭ Traianŭ după monumente archeologice, de A. I. Odobescu. — Incercărĭ critice; De la Vrancea (fine), de A. Costinŭ. — Lascarŭ Viorescu (urmare), de Wilhelm de Kotzebue. — Raportulŭ între sciință și artă (fine), de Stefanŭ Velovanŭ. — Din viéța sfinților (Părintele Andreiu), de Grig. — In amintirea lui Wilhelm de Kotzebue, de T. M. — Vărgolicĭ (urmare), de Cervantes. — Acte vechĭ, de Al. Papadopolŭ Calimak. — Podulŭ (poesiă), de V. Alexandri. — Ție (poesiă), de N. Volenti. — Libertatea; Florĭ de Ghiață (poesii), de Gorsch. — Notiță bibliografică (Rumänien, de S. Bergner), de I. N. — Necrologŭ. — Bibliografiă. — Corespondență.

„Țéra nouĕ," revistă scientifică, politică, economică și literară, apare odată pe lună în Bucurescĭ, sub redacțiunea d-lui *Ioanŭ Nenițescu.* Nr. 8 de pe Noemvre are următorulŭ sumarŭ: Visita unorŭ scóle din Elveția, de Serafimŭ Ionescu. — Museulŭ scolarŭ din Bruxelles, de G. Oprescu. — Discursurĭ pedagogice ale d-lui D. A. Sturdza. — Povestea tutunului, de A. Brebeanŭ. — Insemnătatea institutului, de Mih. Popescu. — Educațiunea intelectuală, de I. Ciocârliă. — Cântecelŭ Dracului; Cântece de dragoste, adunate de Pr. Al. Popescu. — Bibliografiă. — Corespondență.

O scurtă privire

peste viéța și faptele Teologilorŭ românĭ centralĭ.

II.

Periodulŭ alŭ doilea, alŭ înflorirei
dela 1861—1873.

După cum amŭ ḑisŭ, teologii românĭ dela S. Varvara, carĭ au absolvatŭ in Iulie 1873, fură împărțițĭ și pre la alte seminare. Cei dispușĭ la Strigoniu ne scriau, că dênșii suntŭ bine primițĭ și că li-se facŭ multe concesiunĭ: că au cântŭ după ritulŭ orientalŭ, rogaciunĭ în limba maternă, ca și în Viena la S. Varvara, ba mai multŭ: li s'a concesŭ a-șĭ face și probele de predicĭ în limba maternă. Din tóte acestea ar conchide omulŭ la unŭ spiritŭ de toleranță și o atitudine pacifică și binevoitóriă din partea Em. Sale.

Noi, cei carĭ furămŭ dispușĭ la Buda-Pesta, la începutŭ încă amŭ întêmpinatŭ la aparință multă afabilitate și bunăvoință. In visitele nóstre la superioritatea seminarială ni-se promitea, că dênsa va fi mamă pentru toțĭ și că nu va face nicĭodată alegere între teologii acestui seminariu, fie de orice naționalitate. Nĭ a recomandatŭ unirea întru tóte cu teologii maghiarĭ, grupe de societățĭ la preumblărĭ și prin grădină sĕ nu se observe, ca până acum, cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, căcĭ *toțĭ suntemŭ maghiarĭ deșĭ de diverse naționalitățĭ.* Intr'aceea, la cererea câtorva clericĭ spiritualŭ din propria s'a auctoritate ne concese sĕ avemŭ cantŭ dupa ritulŭ orientalŭ, dér și dênsulŭ a trebuitŭ nu după multŭ sĕ-șĭ retragă cuvêntulŭ, declarândŭ, că acea concesiune o făcuse numai dela sine și la carea capulŭ seminarialŭ, d-lŭ Rectorŭ, nu póte sĕ se învoiască.

Atuncĭ ne deschiserămŭ ochii în patru și comitetulŭ a prinsŭ a se consulta cu tótă seriositatea, decíḑêndŭ a lua mĕsurĭ câtŭ sĕ póte mai multe de precauțiune pentru rĕușirea causei nóstre. Statutele și societatea dela Viena erau întărite numai de prelații românĭ și puse sub supraveghiarea și patronagiulŭ Rectoratului dela S. Varvara. Teologii românĭ de Pesta presentându-se d-lui Rectorŭ și prin o rugare în scrisŭ arĕtându-i-se esistența societății literare bisericesci a teologilorŭ românĭ dela Viena, l'au rogatŭ sĕ-o priméscă sub patronagiulu și supraveghiarea sa. Rectorulŭ însĕ declară, că *nu* are potere — ca Rectorŭ — a concede în Seminariu esistența vre-unei societățĭ, adăugêndŭ, că acésta e unŭ dreptŭ exclusivŭ alŭ Em. Sale primatelui.

Deciserămŭ așa déră a înmâna si respective a susterne o rugare împreună cu statutele, traduse ambele în latinesce, Em. Sale primatului. Dér ca voința nóstră sĕ se înfățioșeze înaintea Primatelui cu mai multă putere autoritate și demnitate, — deciserămŭ a roga pe prelații românĭ se ne înfăcioșeze Sânției Sale. Intr'aceea superioritatea sĕ informà, cumcă noi voimŭ a cere și intervenirea autorității Episcopilorŭ românĭ, decĭ ne desfătuì din tóte puterile sale, sĕ nu facemŭ unŭ pasŭ, care ar' trage amesteculŭ Episcopilorŭ românĭ în trebile Seminarului, unde Em. Sa singurŭ are a dispune, a ne provoca așa déră sĕ înaintămŭ cererea și statutele prin superioritate.

Acéstă dechiarațiune aduse desbinare de părerĭ în comitetŭ. Unii ḑiceau, că sĕ nu se bage în sémă dechiarațiunea superiorității și ceea ce s'a decisŭ sĕ se esecuteze. Alții — maioritatea — ḑiceau sĕ băgămŭ de sémă, că suntemŭ în seminariu și *ipso facto* întrândŭ în dênsulŭ ne-amŭ supusŭ legei și disciplinei lui și lucrândŭ astfelŭ contra disciplinei, carea sĕ observă chiar și prin seminariile nóstre domestice, — adecă de a înmâna orĭ-ce rugare la Episcopŭ totŭ numai prin Rectorĭ, — amŭ strica fórte multŭ causei și amŭ perde mai multŭ; ba era têmă, că prin acésta sĕ nu-i escitămŭ întru atâta, încâtŭ chiar și pe Prelații noștri sĕ-i espunemŭ la unŭ refusŭ din partea Eminenței Sale Primatelui.

A învinsŭ așa déră părerea, că, încredințându-ne în dreptatea causei nóstre, sĕ ne suștemnemŭ rugarea cu statutele la Primatele prin rectorele seminarialŭ. Suplica — tradusă în limba latină — s'a predatŭ superioratului la 15 Noemvre 1872 spre a fi înaintată la destinațiunea ei. Acéstă suplică însĕ, din cause ușorŭ de înțelesŭ, n'a fostŭ pe placulŭ superiorității sub diverse pretexte, că e prea lungă și că Emin. s'a nu dispune de timpŭ fisicŭ a ceti o suplică așa lungă etc. Prefectulŭ seminarialŭ se îmbià însușĭ a compune alta, carea purisându-se se va înainta. Din întêmplare n'avemŭ nicĭ purulŭ, nicĭ originalulŭ, din causă că superioritatea n'aflà cu cale a ni-lŭ estrada, dér noi suntemŭ: „*ține minte*" și pentru aceea o reproducemŭ din memoriă și ajutațĭ încâtva de suplica mai susŭ amintită compusă de noi, din care era acésta numai prescurtare. S'au lăsatŭ motivele afară și suplica fù gata (!!). Ea sună cam așa:

»In 1861 Octomvre 19, tinerimea română dela facultatea teologică din Viena — luândŭ în consideratiune: 1) puțina desteritate în limba maternă, în carea e menită pe viitorŭ sĕ predice Evangeliulŭ. 2) îndemnulŭ și scutulŭ, ce ofeiiau legile seminarialĭ dela S. Varvara tuturorŭ întrunirilorŭ, ce aveau de scopŭ cultura spirituală și morală a alumnilorŭ sĕi, precum și cultivarea limbei vernacule. Avêndu-le acestea în considerațiune a formatŭ: „Societatea literară a teologilorŭ românĭ dela S. Varvara."

»Acéstă societate a fostŭ întărită și sprijinită cu multă bună-voință din partea tuturorŭ Episcopilorŭ românĭ. Celsisime și Reverendissime d-le Metropolite și Primate, junimea română studiósă la facultatea teologică din Viena permutată din Seminariulŭ dela S. Varvara în Seminariulŭ centralŭ rom. cat. în Peșta, avêndŭ totŭ acele lipse și greutățĭ de întêmpinatŭ pre viitorŭ, ca și până acum și totŭ atâtŭ de puține mijlóce de a-șĭ cultiva limba sa maternă, ca și până acum, ișĭ ia libertate dimpreună cu ceilalțĭ teologĭ românĭ, carĭ îșĭ făcură studiele dela începutŭ aci, a Vé așterne acéstă prea umilită suplică rugându-Vĕ sĕ Vé îndurațĭ prea grațiosŭ.... etc.

Acéstă suplică s'a predatŭ Superiorității în 30 De-

---

(8) FOILETONU.

„PĂRINȚII PATRIEI".

— Epopeă —

Ér se 'ncepe votisarea și domnii marĭ n'au liniște,
Subalternilorŭ ordonă tóte petrile sĕ mișce,
Și diregĕtorulŭ ḑice: „Camerade pré fidelŭ,"
Subalternului sĕu care e de-o pănură cu elŭ,
»Mergĭ mai caută ceva voturĭ, ia primesce douĕ sute,
„Fiă ḑece cinsprețece, mergĭ în grabă, vino iute!"
Ce sĕ facă subalternulŭ? Se duce într'unŭ bordeiu,
Unde câțĭva perde-véră ședeau fără vr'unŭ temeiu.
„Dér de ce ședețĭ aicea fără de nicĭ unŭ folosŭ?"
Le grăesce lorŭ acuma subalternulŭ generosŭ.
„Déc'amŭ avé și noi voturĭ," a vorbi unu'ndrăsnesce,
„Amŭ avé și voiă bună." Subalternulŭ le grăesce:
„Acestea suntŭ vorbe góle, én aduceți-vĕ aminte
„Că voi încă sunteți ómenĭ, ómenĭ istețĭ și cu minte!!.
„Cațĭ nu mergŭ la votisare, carĭ vĕ 'ntrecŭ în prostiă!
„N'arŭ sci numĕra nicĭ ḑece, voi sciți și păn' la o miiă...
„Douĕḑecĭ sunteți de față, veniți toțĭ fără sfială,
„Și cincĭ florinĭ fiăcare primițĭ pentru ostenélă."
Mai cugetă subalternulŭ: „Au dênșii dobêndă mare,
»Insĕ nicĭ a mea nu-i mică.« Și mergŭ toțĭ la votisare,
Mergŭ și strigă: „sĕ trăiéscă!" și la tabĕră sosindŭ,
Unŭ incidentŭ obvenise, se vede-unŭ plebeu venindŭ,
'Șĭ pierduse paciința bietulŭ țĕranŭ amăritŭ,
A strigatŭ în gura mare: „Gendarmulŭ afurisitŭ,
»Indrumă'napoi cu forța pe ḑece dela votare."
Și cuvintele acestea au stêrnitŭ furtună mare.
Voì acum subalternulŭ sĕ conducă la ședință
Sufletele cumpĕrate, dér a datŭ de resistință;
»Voi nu vețĭ merge la urnă, pierde-véră prăpădițĭ,
„Vĕ scimŭ cine suntațĭ bine: taiă-pungă-afurisițĭ!"
„Ei, dér ce mai cutezare sĕ ne controlezĭ măi frate?!
„Sângele tĕu fierbe'n tine in prea mare cantitate,
„Sĕ vĕrsămŭ ceva din elŭ..", ḑice o voce-amărită,
Fără nicĭ o judecată și cu flegmă ia o bâtă,
Și-lŭ lovesce fără milă pe omulŭ cutezătorŭ,
Și sângele isbucnesce. Acestŭ actŭ revoltătorŭ
'Lŭ repetéză și alții. Se încinge la momentŭ
Luptă grea și desperată; fulgerulŭ din firmamentŭ
Căḑêndŭ pe unŭ edificiu cu materii arḑĕtóre,
Produce de sigurŭ frică și privire'ngrozitóre,
Inrĕ nu întrece spaima, nicĭ confusiunea mare,
Obvenite din acéstă desperată 'ncăerare.
Ei se lovescŭ cu putere cu bastóne marĭ și grele,
Se lovescŭ în capŭ cu pietri, unii cadŭ pe pardosele,
Cadŭ primindŭ rane de mórte, rane marĭ pline de sânge,
Ér unora dintre dênșii chiar viața li se stinge.
Curge lupta'nverșunată, lupta plină pe turbare,
O! ce luptă sângerósă pentru-a țĕrei »prosperare!«
Amenințărĭ și pedepse pentru măcelulŭ barbarŭ,
Le strigau judecătorii, însĕ strigau înzadarŭ.
Sabia și baioneta acum n'au nicĭ o valóre,
Și décă au producŭ mórte, mórte plină de teróre,
Écă vine căpitanulŭ și strigă cătră soldațĭ:
»Atențiă la comandă! Focŭ din arme iute dațĭ!!"
Bine vorba nu finesce: puscile s'au descărcatŭ,
Auḑindŭ împușcătura, fiă-care-a cugetatŭ...
'I părea că simte glonțulŭ, — glonțulŭ în vêntŭ împușcatŭ.
Și acéstă stratagemă avù efectŭ minunatŭ,
Și părăsiră arena plină de sânge multŭ fórte,
Ei fugiră'n fuga mare gonițĭ de frica de mórte!

cemvre 1873, de unde a fostŭ înaintată Em. Sale Primatelui. Noi amŭ rĕmasŭ în aşteptarea cea lungă, neavêndŭ nicĭ o speranţă de bine, căcĭ aveamŭ deja multe semne, că musele române cu celea maghiare nu au sĕ încapă sub acelaşŭ acoperemêntŭ. Şi când teologii români au cerutŭ numai strămutarea bibliotecei dela Viena la Pesta şi punerea aceleia, împachetată, într'unŭ magazinŭ fără a fi dată spre folosinţă tinerimei şi d-lŭ rectorŭ n'a voitŭ, deşi acéstă cerere 'i s'a făcutŭ din motive destulŭ de grave, căcĭ ni-se scrisese, că biblioteca eră aruncată grămadă în mijloculŭ unei sale şi espusă la arbitriulŭ servitorilorŭ; când acéstă inocentă şi simplă cerere ne-a fostŭ respinsă: atuncĭ ne puteamŭ închipui cu ce vorbe recomandatóre ne va fi însoţitŭ suplica şi statutele la suşternerea lorŭ către Em. Sa. Primatele Aşa e, deşi cu durere, dér trebue sĕ mărturisimŭ, că biblioteca numai târḑiu şi după multe inteţirĭ ni-s'a permisŭ sĕ o permutămŭ în Seminariulŭ dela Pesta, pre lângă condiţiunea însĕ, sĕ nu o folosimŭ, deşi în tótă biblioteca acea anevoiă credemŭ sĕ se afle vre-unŭ opŭ cuprinḑêndŭ unŭ eresŭ câtŭ de micŭ. Mĕsurile acestea luate contra nóstră suntŭ cu atâtŭ mai semnificative, cu câtŭ în seminariu mai esistau deja două bibliotece compuse din cărţĭ profane şi bisericescĭ: biblioteca şcólei maghiare şi a celei slave.

(Va urma)

Câmpenĭ, în Decemvre 1887.

Onorabilă Redacţiune! Invĕţătorii românĭ din Câmpenĭ fiindŭ interpelaţĭ de On. Redacţiune în Nr. 270 alŭ „Gazetei Transilvaniei« cu privire la reclamele şi bucuria esaltatóre a oficiosului »Kolozsvár“, reflectéză următórele:

Este cu totulŭ neîntemeiată aserţiunea lui »Kolozsvár«, că „la scóla lorŭ alérgă băeţii de românŭ într'unŭ sufletŭ,“ pentru că la aceea scólă, décă vomŭ cerceta bine, apoi aflămŭ băeţĭ de românĭ, dér nu alergaţĭ într'unŭ sufletŭ şi nu ai opincei, ci ai inteliginţei, carea atêrnă dela puternicii ḑilei şi aceştia în numĕrŭ de 9 băeţĭ şi băete, carĭ prin urmare, ca unii ce suntŭ supuşĭ celorŭ dela cârmă, cu voiă séu fără voiă trebue sĕ'şĭ triméta băeţii la scóla respectivă; — afară de aceştia sĕ mai află încă vr'o 4—6 elevĭ şi eleve — copii de proletarĭ, carĭ numai atraşĭ de premiile cu carĭ au fostŭ premiaţĭ şi carĭ au constatŭ din câte unŭ rêndŭ de vestminte de véră — au frecventatŭ şi frecventéză acea scólă, ér nu de dragulŭ progresului ce se afirmă de »Kolozsvár“ că se face în acea scólă, unde se tractéză elevii cu frumósele şi bine sunătórele epitete de: »ostoba szamár“, „ostoba oláh“ (măgarŭ stupidŭ, valahŭ stupidŭ) etc. şi aceste publice în esamenŭ, dér apoi în clasă, cum va fi mergêndŭ?

De asemenea este cu totulŭ neîntemeiată şi aserţiunea de cuprinsulŭ: „Sub ochii dascălilorŭ crescŭ puii de olahĭ în dragostea patriei lorŭ ca leii şi-şĭ uită de limba pe carea au subt'o din ţiţa mamei lorŭ“ etc. etc. pentru dragostea de patriă este înăscută în peptulŭ fiăcărui Românŭ, şi aceea unorŭ copii, carĭ nu sciu şi nu cunoscŭ altă limba decâtŭ pe a mamei lorŭ, nu li se póte insufla într'altă limbă şi respective într'o limbă pe care ei numai după semne şi ghicite o pricepŭ şi vorbescŭ, — apoi ca sĕ şĭ uite de limba pe carea au supt'o dela mama lorŭ, de limba, pe care în totŭ momentulŭ o audŭ şi o vorbescŭ, nu mai încape vorbă, pentru că, noi pariămŭ, că acésta nicĭ cei dela »Kolozsvar« nu o credŭ, decum alţĭ ómenĭ cu minte, pe carĭ voescŭ Domnialorŭ a-i nebuni, făcêndu-i sĕ crédă astfelŭ de absurdităţĭ; cum ar cere d. e. copilulŭ după ce merge dela scólă acasă dela mamă-s'a pâne, décă elŭ nu mai scie limba mamei sale? şi cum ar sci mamă sa ce-i lipsesce, décă ea nu are nicĭ cea mai puţină cunoscinţă de limba carea „este menită a cultiva orientulŭ?«

Ne vine mirare de aserţiunea: că copiii dela aceea scólă, când îi auḑĭ vorbindŭ, te încântă de aşa, încâtŭ te credĭ a fi între îngeri?! Nu cumva domnii dela „Kolozsvár“ susţinŭ că şi îngerii nu vorbescŭ altă limbă decâtŭ pe cea maghiară? Décă este aşa, apoi nu putemŭ ḑice nimicŭ altă, decâtŭ că în adevĕrŭ nici Turcilorŭ nu le póte produce *opiulŭ* nesce visurĭ maĭ frumóse decumŭ au cei-ce au raportatŭ oficiosului »Kolozsvár“ despre progresele »u r i a ş e« dela şcólă de statŭ din Câmpenĭ, — pentru-că după câtŭ ne este cunoscutŭ şi după câtŭ amŭ esperiatŭ până acum copiii nu şciu altceva decâtŭ sĕ reproducă cele învĕţate de rostŭ din buche în buche ca papagalulŭ, ér când e vorba de a'ţĭ spune în limba lui maternă séu în cea maghiară esenţa din atare bucată cetită, îţĭ rĕspunde simplu: „*nu sciu*“ şi acésta nu e mirare, pentru-că cum şi potŭ copiii înţelege ceea ce învaţă, când lorŭ nu li se esplică şi în limba maternă ceea ce li se predă, apoi acésta dela dirigintele Demény Endre şi Fekete Katamăr. Demény nu se póte pretinde, deórece limba opincei le este cu totulŭ necunoscută.

Cumcă scóla este condusă cu „*tactŭ*“ şi „*isteţime*“ cu „iscusinţă“ şi „precugetare“ se póte vedé din nemulţumirea manifestată din partea părinţilorŭ elevilorŭ carĭ s'au vĕḑutŭ necesitaţĭ a ruga presidiulŭ scaunului scolasticŭ ca sĕ îndrume pe d-lŭ diriginte la o purtare mai umană faţă de elevĭ, — ba ce e mai multŭ acésta se póte vedé şi din împuţinarea elevilorŭ ce se află la aceea şcólă, — căcĭ în anulŭ I numĕrulŭ elevilorŭ şi elevelorŭ a fostŭ de 40—50 — maghiarĭ şi românĭ — din care causă s'a şi înmulţitŭ numĕrulŭ învĕţătorilorŭ dela unulŭ la doi şi dela o învĕţătóre la două, aḑĭ însĕ numĕrulŭ elevilorŭ şi elevelorŭ se urcă la 30 înmatriculaţĭ, din carĭ frecventéză scóla regulatŭ vr'o 20 ér numĕrulŭ învĕţătorilorŭ este redusŭ la *status quo ante belum* Ce va aduce viitorulŭ vomŭ vedé.

In ce privesce resultatulŭ piesei esecutate de elevii acelei scóle, ca unii ce n'amŭ luatŭ parte la producţiunea ei nu ne putemŭ pronunţa după meritŭ, observămŭ înse, că mechanismulŭ nu numai din omŭ, dér şi din paserĭ încă rĕsună câte odată.

In fine pentru orientarea atâtŭ a On. publicŭ câtŭ şi a Onorabilei redacţiunĭ observămŭ, că noi suntemŭ la *postulŭ nostru* şi că: „Pân' va face plopulŭ mere şi têngeala frunḑă verde, moţulŭ totŭ moţŭ şi românŭ adevĕratŭ va rĕmâné.

Corpulŭ învĕţătorescŭ românŭ.

Statua Cuza-Vodă.

Comitetulŭ din Focşanĭ (România) pentru ridicarea statuei Alexandru Ioanŭ I. Cuza face următorulŭ apelŭ:

Cetăţenĭ,

Fiindŭ alesŭ de către orăşenii focşenenĭ preşedinte alŭ comitetului pentru ridicarea statuei, în memoria nemuritorului Domnŭ Alexandru Ioanŭ I. Cuza: facŭ apelŭ şi mĕ adresezŭ vouĕ, fii de Românĭ, carĭ în timpŭ de 7 anĭ l'aţĭ avutŭ Domnŭ. Voi, carĭ l'aţĭ cunoscutŭ şi aţĭ fostŭ chemaţĭ de marele Domnitorŭ la banchetulŭ egalităţii, sunt sigurŭ, că pentru faptele sale patriotice, fiă care veţĭ veni sĕ daţĭ obolulŭ vostru de recunoscinţă naţională, şi cu toţii sĕ'i ridicămŭ o statuă, demnă de mĕreţele sale acte patriotice ce a sĕvêrşitŭ în acéstă ţéră a lui Mihai şi Stefanŭ celŭ mare.

Mĕ adresezŭ în particularŭ vouĕ, populaţiunea rurală, şi vĕ ḑic: Vodă-Cuza v'a scăpatŭ de semi-sclăvie, dându-vĕ pămênturĭ, spre a fi şi voi proprietarĭ şi stăpânĭ în ţéra vóstră; astăḑĭ după faptele sale înţelepte, sunteţĭ cu toţii egalĭ înaintea legei, precum suntemŭ şi înaintea lui Dumneḑeu.

Voi, prea veneraţĭ preoţĭ, nu uitaţĭ pe Cuza-Vodă, celŭ care va scăpătŭ de sub tutela străinismului, care v'a făcutŭ sĕ cântaţĭ şi sĕ lăudaţĭ pe Dumneḑeu la biserică în limba nóstră strămoşéscă.

Voi, toţĭ câţĭ sunteţĭ burgezĭ şi fii ai acestora, aduceţi-vĕ aminte că Vodă-Cuza ,v'a datŭ dreptulŭ de a vĕ ridica la cea mai înaltă tréptă din societate, prin meritŭ şi învĕţătură, făcêndŭ sĕ dispară privilegiile.

Ér voi, bravĭ ostaşĭ, nu uitaţĭ că Vodă Cuza a pusŭ temelia înfiinţărei oştirei, elŭ v'a iubitŭ ca pe copii sĕi. Plevna, Griviţa, Rahova etc., au spus'o, şi a arătatŭ Europei cine sunteţĭ.

Voi, toţĭ fiii de Românĭ, nu uitaţĭ unirea ţĕrilorŭ surorĭ, operă a marelui Cuza-Vodă, astăḑĭ o Româniă.

Vodă-Cuza ne-a înḑestratŭ ţéra cu multe acte marĭ şi pline de patriotismŭ eroicŭ; Vodă-Cuza ne-a datŭ egalitatea înaintea legilorŭ în anulŭ 1859.

Infiinţarea Curţei de Casaţie 1860.

Supunerea la legea recrutărei pentru armată a tinerilorŭ cetăţenĭ, la 1860.

Unirea ţĕrilorŭ, la 1862.

Secularisarea moşiilorŭ monastirescĭ, avere de aprópe 2 miliarde pentru folosulŭ obştescŭ, la anulŭ 1863.

Autocefalia bisericei, la 1863.

Improprietărirea clăcaşilorŭ la 1864.

Legea instrucţiunei publice la 1864.

Codulŭ civilŭ Alexandru Ioanŭ I la 1865.

Tóte acestea legiurĭ, şi alte multe acte de adevĕrată părinte, nĭ-au fostŭ date de Vodă-Cuza.

Noi, Românii, din parte-ne, 'i vomŭ da o statuă, dreptŭ recunoscinţă, pe care urmaşĭ din urmaşii noştri, o vorŭ saluta şi respecta cu sfinţeniă, şi vorŭ ḑice: a bine meritatŭ dela patrie.

Veniţĭ dér cu toţii, şi daţĭ ceea ce puteţĭ da, numai şi numai pentru ca sĕ putemŭ ridica o statuă măréţă acestui patrioticŭ Domnitorŭ, care 'şĭ a iubitŭ ţéra şi pe fraţii sĕi Românĭ.

Acéstă măréţă statuă, sĕ se ridice, da, în oraşulŭ Focşanii, leagănulŭ unirei, şi dinpreună cu cele două statui ale Domnitorilorŭ românĭ Mihaiu şi Ştefanŭ, câteşĭ trele în rêndŭ, sĕ arătămŭ lumei întregĭ, că suntemŭ o naţiune demnă de străbunulŭ nostru Traianŭ, că scimŭ a rĕsplăti cu recunoscinţă pe bine-făcĕtorii noştri.

Lazărŭ Niculescu Voetineanu, preşedinte.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 30 Decemvre. Prin tractatulŭ de regulare a graniţelorŭ, România a perdutŭ 829 hectare, a câştigatŭ însĕ 9630 hectare.

BERLIN, 30 Decemvre. — Ambasadorulŭ rusŭ Petru Şuvaloff se ḑice că ar fi îmânatŭ, într'o audienţă la împĕratulŭ Vilhelm, o scrisóre-rĕspunsŭ din partea Ţarului.

BELGRAD, 30 Decemvre. — Risticĭ a îmânatŭ regelui demisiunea cabinetului, fiindŭ că între radicalĭ şi liberalĭ s'a ivitŭ din causa ministrului de interne Milojkovicĭ o astfelŭ de desbinare, încâtŭ orĭ-ce apropiere a ambelorŭ partide este eschisă. Regele a primitŭ demisiunea. Scupcina şi comisiunile şĭ-au sistatŭ activitatea. Probabilŭ că se va disolva Scupcina.

SOFIA, 30 Decemvre. — Principele Ferdinandŭ a închisŭ Sobrania cu unŭ discursŭ alŭ tronului, în care accentuéză, că deputaţii au doveditŭ că Bulgaria pricepe a'şĭ împlini datorinţele şi a'şĭ apĕra drepturile.

DIVERSE.

Prăpădirea balonului »Arago“. Balonulŭ „*Arago*“ alŭ aeronauţilorŭ Lhoste şi Mangot s'a prăpăditŭ. Căpitanulŭ Mac Donald, comandantŭ alŭ vasului „Prince Leopold,“ trimite o scrisoare în care spune tóte peripeţiile disparitiunii balonului căutatŭ în valurile mării. Căpitanulŭ Mac Donald raportéză, că zărindŭ balonulŭ „Arago“ bălăbănindu se în aerŭ, se sili câtiva vreme sĕ se ţie după aerostatŭ, cu tótă puterea furtunii şi cu tótă învrăjbirea mării. Pe la 4 ore séra, putù sĕ vadă la óre-care distanţă balonulŭ înclinându-se încetulŭ cu încetulŭ şi viindŭ în cele din urmă în contactŭ cu marea. Atuncĭ începură săltăturile grozave, căcĭ în fiă-care dată, cum atingea nacela valurile, balonulŭ ér îşĭ lua avêntulŭ în susŭ. De departe se puté vedé aeronauţii luptându-se cu curagiu. Dér ploia torenţială şi furtuna biruiră balonulŭ. Sub răbufnirea unui vêntŭ violentŭ, se rupse balonulŭ şi nacela fù înghiţită mai îndată de unŭ talazŭ năpraznicŭ. Când „Prince Leopold« sosì pe loculŭ unde căḑuse balonulŭ, nu mai găsiră nimicŭ. Orĭ ce urmă de balonŭ, de aeronauţĭ dispăruse. Marea înghiţise totulŭ.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu.**

Pe câmpulŭ de bătăliă vre-o câţĭva mai rĕmase.
Unii se luptau cu mórtea, pentru unii încetase
Orĭ ce luptă pe pămêntŭ. Hei, că cei ce au muritŭ,
Pe pămêntŭ dările grele nu vorŭ avé de solvitŭ!
Furtuna şi vijelia cu încetulŭ s'au mai stinsŭ,
Votisarea se finesce, éră domnii — au învinsŭ!
Au învinsŭ — cum învingŭ domnii, décă'nsémnă a
[învinge
Tótă legea şi dreptatea cu focŭ şi fierŭ a o stinge!!!
Se dispune din oficiu corupţiă generală,
Astfelŭ o respectă domnii legea cea electorală!
Au învinsŭ în fine domnii, dér vai ce grozază
[strungă
Şi ce perdere cumplită a suferitŭ a lorŭ pungă!
Ei! dér nu face nimica că pungile domnilorŭ
Se vorŭ umplé şi mai tare dela alŭ bietŭ de poporŭ!
Primişĭ puţine parale, sĕrmane poporŭ sĕ scii,
Vei solvi tu pentru ele procente de ḑecĭ de mii!
Şi sumele fabulóse le vei rentórce tu éră,
»Va plăti căţeaua brânza“, „Cuiu cu cuiu se scóte-
[afară!“.
Ce sĕ ḑicemŭ noi acuma despre bietulŭ de poporŭ,
Carele căḑut'a jertfă domnului corupĕtorŭ?...
Este însĕ o causă mare, ticălósă, jignitóre,
Care multŭ poporŭ seduce în cursa înşelătóre:
Suntŭ ómenĭ fără caracterŭ, se pretindŭ conducĕtorĭ,
Ómenĭ lipsiţĭ de onóre, carĭ nu arareorĭ
Se facŭ slugă la dêrlógă, câte pentr'unŭ osŭ de ros.
Causa dréptă-a naţiunei o vêndŭ în modŭ ticălosŭ!
Mergŭ în tabĕra contrară; déc'ar merge numai ei,
N'ar mai fi, ḑĕu, nicĭ o daună, dér seducŭ şi pe
[plebei.
Nu acusămŭ noi aicea pre nimenea'n specialŭ,
Spunemŭ numai adevĕrulŭ preste totŭ în generalŭ.
Nu acusămŭ nicĭ o clasă pe conta celeialalte,
Are orĭ şi care clasă câte-unŭ miserŭ Efialte,
Care fără vre-unŭ scrupulŭ e unŭ viclénŭ trădă-
[torŭ,
Servesce causei străine în modŭ laşŭ, dejositorŭ.
Décă-lŭ mustră consciinţa, elŭ se escusă pe sine,
Cu vorbele, ce în publicŭ, nu le-ar ḑice de ruşine:
»Décă'mĭ îndreptamŭ eu paşii, dup'alŭ naţiunei
[placŭ,
Nu puteam câştiga astă»ĭ nicĭ o pipă de tăbacŭ,
»Éră acuma cincĭ sute de florinĭ am pusŭ în pungă,
„Merită acéstă sumă sĕ-le dau poporu'n strungă!“
Auḑiţĭ aceste vorbe, fii ai naţiunei mele,
Treḑiţi-vĕ dér odată şi nu fiţĭ bătuţĭ de stele!

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Decemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5% . . .	96.45
Rentă de hârtiă 5% . .	80.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	93 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 25
Bonurĭ rurale ungare . .	100 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 —
Bonurĭ rurale transilvane	101 —
Bonurĭ croato-slavone . .	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	121.50
Renta de hârtiă austriacă	76.50
Renta de arg. austr. . .	79.20
Renta de aurŭ austr. . .	107 90
Losurile din 1860 . . .	137 75
Acţiunile băncei austro-ungare	858 —
Act. băncei de creditŭ ung.	270.—
Act. băncei de creditŭ austr.	269.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6 01
Napoleon-d'orĭ	10 04
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	125 90

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 14 Decemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	93½	94½
Renta rom. amort. (5%) . .	96—	97—
» convert. (6%) . .	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%) . .	105—	106—
» „ „ (5%) .	91¾	92¼
» » urban (7%) . .	103—	104—
» » » (6%) . .	96—	97—
» » » (5%) . .	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.03	2.04

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 30 Decemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.43	Vênd.	8.45
Argint românesc	»	8.40	»	8.43
Napoleon-d'orĭ	»	10.03	»	10.06
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5 90	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina» 6% .	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5% .	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ . . .	»	6½—8% pe anŭ.		

Nr. 14,290—1887.

Publicaţiune,

referitóre la aşternerea fasiunilorŭ dărei de agonisitŭ de clasa a III-a şi a IV-a, a fasiunilorŭ dărei după cametele de capitalŭ şi a acelora după capitalele pasive.

In urma ordinaţiunei inspectoratului reg. de dare ddto Braşovŭ în 3 Noemvre a. c. Nr. 17,960, se provócă, spre scopulŭ conscrierei şi determinărei dărei pentru anii 1888 şi 1889:

1. Toţĭ acei, carĭ aparţinŭ acelorŭ supuşĭ dărei de agonisitŭ de a III-a Clasă precum: fabricanţĭ, neguţĕtorĭ şi industriaşĭ, banquerĭ, medicĭ, advocaţĭ, inginerĭ, arendaşĭ etc. în genere toţĭ acei carĭ au profesiune aducĕtóre de unŭ folosŭ, fără ca după acéstă profesiune sĕ fi fostŭ cu ocasiunea determinărei dărei pro 1887 deja dăjduiţĭ pro anii 1888 şi 1889.

Toţĭ acei aparţinétorĭ dărei de agonisitŭ de a IV clasă, precum amploiaţii comunalĭ, bisericescĭ, dela vr'o societate şi amploiaţii privaţĭ, preoţĭ, profesorĭ, învĕţătorĭ, comptabilĭ, cassarĭ etc. carĭ capĕtă salarŭ séu pensiune mai multŭ ca 40 fl. v. a. lunarŭ.

3. Toţĭ acei, carĭ au capitale depuse cu camete.

4. In fine toţĭ acei, pe a cărora realităţĭ zacŭ capitale cu camete, — ca sĕ-şĭ ridice fără întârdiere dela oficiulŭ orăşenescŭ de dare libelele respective pentru fasionarea dărei de agonisitŭ de a III. şi a IV. clasă, precum şi acele pentru fasionarea dărei după cametele dela capitalŭ sĕ le reaştérnă la acelaşŭ oficiu pănă celŭ multŭ în 15 Ianuarie 1888, pe când acele pentru capitaliile pasive: celŭ multŭ pănă în 31 Ianuarie 1888.

Fasiunile asupra capitaliilorŭ pasive ascernute mai târdiu, i. e. celŭ multŭ pănă în 15 Februarie 1888 se vorŭ lua în consideraţiune la determinarea aruncului generalŭ după darea de agonisitŭ pro 1888 numai pe temeiulŭ unei petiţiunĭ, carea va justifica aşternerea întârită, pe când acele ascernute după 15 Februarie 1888 nu vorŭ lua de felŭ în consideraţiune.

Aşternerea fasiunilorŭ asupra capitaliilorŭ pasive, carea are sĕ se întêmple în fiă-care anŭ, décă din partea acelui supusŭ dărei sĕ cere ca la determinarea aruncului după darea de agonsitŭ sĕ sĕ ia în consideraţiune datoriile ce zacŭ pe realităţile sale, — se constată prin unŭ atestŭ de primire estradatŭ de către oficiulŭ orăşenescŭ de dare provĕdiutŭ fiindŭ acestŭ atestŭ cu datulŭ, sigilulŭ oficiului orăşenescŭ de dare şi cu subscrierea respectivului amploiatŭ de dare. Acestŭ atestŭ servesce ca singurŭ documentŭ asupra libelului ascernutŭ despre fasionarea capitaliilorŭ pasive.

Acele partide, carĭ pentru datoriile ce zacŭ pe realităţile lorŭ plătescŭ afară de cametele după capitale şi quote pentru amortisarea capitalului, au ca sĕ inducă în libelulŭ fasionărei atâtŭ suma aceea, carea au debitat'o la începutŭ, câtŭ şi suma aceea, carea din suma dela începutŭ debitată o au plătitŭ în decursulŭ timpului prin amortisaţiune séu rate; în fine au ca sĕ se inducă şi cametele carĭ le-au plătitŭ creditorului anualminte pentru capitalŭ.

Braşovŭ, 21 Decemvre 1887.

3—3 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Săcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tiporafia ALEXI, Braşovŭ.